

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	Jarosław Gołębiowski
Sędziowie	Paweł Hochman (spr.) Dariusz Mizera
Protokolant	Katarzyna Pielużek

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2020 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko K. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dnia 22 stycznia 2019 r.

sygn. akt I C 477/18

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym sentencji w ten tylko sposób, że zasądzoną w nim kwotę 37.734,76 złotych rozkłada na trzy raty:

a) pierwszą w kwocie 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych płatną w terminie do dnia 31 grudnia 2020 roku, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności;

b) drugą w kwocie 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych płatną w terminie do dnia 30 czerwca 2021 roku, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności;

c) trzecią w kwocie 17.734,76 (siedemnaście tysięcy siedemset trzydzieści cztery złote siedemdziesiąt sześć groszy) powiększoną o odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego w skali roku, nie więcej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, od kwoty 35.007,45 (trzydzieści pięć tysięcy siedem złotych czterdzieści pięć groszy) za okres od dnia 18 stycznia 2018 roku do dnia 9 marca 2020 roku w terminie do dnia 31 grudnia 2021 roku, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności od kwoty 15.007,45 (piętnaście tysięcy siedem złotych czterdzieści pięć groszy)

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. nie obciąża pozwanej K. S. obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedziba w W. kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Paweł Hochman Jarosław Gołębiowski Dariusz Mizera

Sygn. akt II Ca 530/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 1 lutego 2018 r. powód (...) SA w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej K. S. kwoty 37 734,76 zł, z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 18 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty od kwoty 35 007,45 zł oraz kosztami procesu.

W dniu 2 marca 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty podnosząc, że kwota pożyczki została wyłudzona przez M. P., przeciwko której toczy się postępowanie karne, a pozwana ma status pokrzywdzonego.

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2019 roku Sąd Rejonowy w Bełchatowie zasądził od pozwanej K. S. na rzecz powoda (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 37.734,76 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego w skali roku, nie więcej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 35.007,45 zł od dnia 18 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty; oraz kwotę 4.089,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły umowę pożyczki w dniu 12 listopada 2015 r. W umowie ustalono, że: (...) SA udziela pożyczkobiorcy pożyczki gotówkowej, w kwocie 39 266,67 zł, obejmującej: całkowitą kwotę pożyczki 35 340,00 zł, oraz kwotę przeznaczoną na zapłatę kosztów związanych z udzieleniem pożyczki: 3 926,67 zł. Całkowity koszt pożyczki wynosi 22 080,33 zł. Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę wynosi 57 420,33 zł. Kwota pożyczki 39 266,67 zł jest oprocentowana według zmiennej stopy procentowej, która w dniu zawarcia umowy wynosi 10,00 % w stosunku rocznym. W okresie obowiązywania umowy, (...) SA jest uprawniony do podwyższania albo obniżania oprocentowania pożyczki, w sytuacji odpowiednio wzrostu albo spadku wskazanych w umowie wskaźników. Pożyczkobiorca jest zobowiązany do spłaty pożyczki wraz z odsetkami w 96 równych rotach kapitałowo-odsetkowych, płatnych w okresach miesięcznych, W przypadku nie spłacenia raty w terminie. (...) SA pobiera od kwoty zaległej raty pożyczki odsetki według zmiennej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego, równej czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

(...) SA może wypowiedzieć umowę pożyczki w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków określonych w umowie.

Pozwana wzięła pożyczkę dla M. P., za jej namową. To M. P. faktycznie otrzymała pieniądze z tytułu pożyczki. M. P. obiecała pozwanej, że będzie spłacać pożyczkę. Pozwana nie spłacała pożyczki.

Pożyczka nie była spłacana zgodnie z umową i bank ją wypowiedział.

Przeciwko M. P. toczy się postępowanie karne o czyn z art. 286 § 1 kk. Pozwana jest pokrzywdzoną.

W następstwie powyższych ustaleń Sąd pierwszej instancji uznał, że powództwo zasługuje w całości na uwzględnienie.

Sąd zważył, że okoliczności faktyczne mające znaczenie dla rozstrzygnięcia były niesporne, ponadto wynikają ze złożonych przez strony, powołanych wyżej dokumentów.

Wyjaśnił, że zobowiązania stron umowy pożyczki reguluje art. 720 § 1 kc, zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zgodnie z ustanowioną w art. 353¹ kc zasadą swobody umów, strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Stąd też i na podstawie art. 359 § 1 kc (zgodnie z którym odsetki od sumy pieniężnej należą się m. in. wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej) strony mogły się umówić, że pożyczkobiorca zwróci pożyczkę z odsetkami według określonej stopy oraz zapłaci prowizję (opłatę przygotowawczą). Wysokość zadłużenia nie była kwestionowana przez pozwaną. Przyznała ona, że nie spłacała pożyczki. Bezsprzecznie zaistniały okoliczności uprawniające bank wedle umowy do wypowiedzenia pożyczki, co skutkowało wymagalnością całej niespłaconej kwoty.

W ocenie Sądu meriti, dla rozstrzygnięcia sprawy między stronami niniejszego postępowania bez znaczenia pozostaje okoliczność, że pozwana pieniądze przypadającej jej tytułem pożyczki rozdysponowała na rzecz innej osoby, która nie wywiązała się następnie z obietnicy spłaty pożyczki zamiast pozwanej. Pozwana zobowiązała się bezwarunkowo spłacić kwotę należną powodowi na podstawie zawartej z nim umowy pożyczki. Pozwana może w postępowaniu cywilnym żądać od osoby, która wobec niej zobowiązała się spłacić pożyczkę, naprawienia szkody wynikającej z niewywiązania się z tego zobowiązania bądź naprawienia szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym w przypadku oszustwa albo w postępowaniu karnym żądać na podstawie art. 46 § 1 kk, aby sąd w razie skazania orzekł obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody.

Z powyższych względów Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 37 734,76 zł oraz odsetki od kwoty 35 007,45 zł. Rozstrzygnięcie w zakresie odsetek ma podstawę w art. 481 § 1, 2 i 21 kc, w myśl którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze Spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, wedle stopy określonej w umowie, przy czym maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód wygrał sprawę, w związku z czym powinien otrzymać od pozwanej zwrot poniesionych przez siebie kosztów. Kosztami strony powodowej były: opłata sądowa od pozwu 472 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 3600 zł (§ 2 pkt 5 rozp. MS z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie).

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana, która zaskarżyła go w całości. Powyższemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, poprzez pominięcie przez sąd zgłaszanych przez nią ustnych wniosków dowodowych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego. W związku z powyższym wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

W uzasadnieniu apelacji pozwana podniosła między innymi, że pożyczka ta została wyłudzona przez M. P. przeciwko której toczyło się postępowanie karne i obecnie przeciwko tej osobie został przekazany akt oskarżenia. W toku postępowania zostało ustalone iż M. P. wraz z pośrednikiem z którym współpracowała, przedłożyła fałszywe dokumenty w (...) Kasie Oszczędnościowej Bank (...) S.A. Ponadto M. P. wręczyła jej oświadczenie, że spłata pożyczki w całości będzie spoczywać na niej.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powoda wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powódki kosztów procesu za instancję odwoławczą.

W dniu 14 lutego 2020 r. wpłynęło pismo procesowe powódki, w którym wniosła o przesłuchanie w charakterze świadka M. P. oraz o zwrócenie się do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb o udzielenie informacji co do stanu sprawy sygn. III K 121/18 toczącej się z jej udziałem jako pokrzywdzonej.

Podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 9 marca 2020 r. pozwana wniosła o zawieszenie przedmiotowej sprawy do czasu zakończenia postępowania w sprawie sygn. akt III K 121/18 toczącej się przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Tryb.

Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił:

Pozwana K. S. jest panną, mieszka z narzeczoną, wspólnie prowadzą gospodarstwo domowe. Nigdzie nie pracuje, studiuje pedagogikę, studia są płatne, ma stypendium socjalne w szkole do której uczęszcza. Oprócz pożyczki, w związku z którą toczy się postępowanie, zaciągnęła na prośbę M. P. jeszcze dwa inne zobowiązania, w (...) Banku. W związku z zaciągnięciem tych kredytów nie otrzymała żadnej gratyfikacji. Początkowo M. P. spłacała zaciągnięte dla niej pożyczki.

(wyjaśnienia pozwanej k. 148; protokół rozprawy od 00:11:33 do 00:13:40)

Przeciwko M. P. został wniesiony akt oskarżenia obejmujące zarzuty popełnienia 135 czynów zabronionych z art. 286 § 1 k.k. Zarzucono jej między innymi, wykorzystanie pozwanej do zawarcia w dniu 9 lutego 2016 r., pożyczki w kwocie 81 000 zł. w (...) Banku, wykorzystanie pozwanej do zawarcia umowy pożyczki w kwocie 39266,67 zł w (...), oraz wykorzystanie pozwanej do zawarcia umowy pożyczki w kwocie 33 600 zł. w (...) Banku.

(dowód: kopia aktu oskarżenia k. 153 – 174)

M. P. jest współwłaścicielem szesnastu działek rolnych o łącznej powierzchni 16 ha Na dwóch działkach istnieje możliwość zabudowy, na jednej znajduje się dom w stanie surowym na drugiej dom wykończony zajmowany przez jej matkę

(dowód: kopia wyjaśnień M. P. k. 178)

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja co do zasady nie może zostać uznana za uzasadnioną. Przytoczone w niej argumenty nie mogą podważyć prawidłowego ustalenia sądu pierwszej instancji, z którego wynika, że to pozwana zaciągnęła pożyczkę w powodowym banku i pożyczka ta nie została zwrócona.

Wyjaśnienie powyższego stanowiska należy poprzedzić wskazaniem podstaw, dla których Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanej o zawieszenie przedmiotowego postępowania do czasu zakończenia sprawy sygn. akt III K 121/18 toczącej się przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Tryb.

Analiza treści przepisów dotyczących zawieszenia postępowania wskazuje, że w omawianej sprawie ewentualne zawieszenie mogłoby nastąpić na podstawie art. 177 pkt 4 kpc. Odnosząc się do powyższego przepisu wskazać należy, że zawieszenie postępowania na jego podstawie jest fakultatywne i to sąd orzekający decyduje, czy w danym przypadku postępowania cywilne powinno być zawieszane. Oczekiwanie na wydanie wyroku karnego powinno wchodzić w grę jedynie wyjątkowo, tylko gdy ustalenia wyroku karnego miałyby prejudycjalne znaczenie dla odpowiedzialności cywilnej pozwanego z uwagi na związanie sądu w postępowaniu cywilnym ustaleniami prawomocnego wyroku karnego skazującego co do popełnienia przestępstwa - art. 11 kpc. Taka sytuacja nie zachodzi w przedmiotowej sprawie. W ocenie Sądu Okręgowego wskazana sprawa karna nie pozostaje w związku z przedmiotową sprawą w tym znaczeniu, że ewentualne wydanie prawomocnego wyroku skazującego w stosunku do oskarżonej M. P. nie będzie miało znaczenia dla odpowiedzialności pozwanej wobec powoda (...) S.A.

Wskazując na bezzasadność apelacji wyjaśnić należy, że w przedmiotowej sprawie nie ma żadnych wątpliwości, że stroną umowy pożyczki była pozwana K. S. i to ona zawierając wskazaną umowę zobowiązała się wobec powoda

do zwrotu pożyczonej kwoty w terminach wskazanych w umowie. Podobnie oczywisty pozostaje fakt, że pozwana nie wykonała ciężącego na niej obowiązku. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje jednocześnie eksponowana w skardze apelacyjnej okoliczność, że pozwana zdecydowała się na zawarcie umowy pod namową M. P. oraz, że przekazała jej pożyczone w Banku (...) SA środki pieniężne. Okoliczność ta może co najwyżej mieć znaczenie dla wzajemnych rozliczeń pomiędzy pozwaną a M. P.. Zagadnienie to nie jest jednak przedmiotem niniejszego postępowania.

Jednocześnie pozwana domagając się oddalenia powództwa nie może skutecznie swojego żądania oprzeć na rzekomym posłużeniu się przez M. P. podrobionym dokumentem dotyczącym jej możliwości zarobkowych i miejsca zatrudnienia. W umowie pożyczki (k. 21 – 25) brak jest adnotacji o tych okolicznościach. Ponadto, wskazany zarzut traci na swoim znaczeniu wobec faktu, że powódka pobrała z banku zaciągniętą pożyczkę.

Powyższe uwagi w sposób wystarczający potwierdzają zasadność zgłoszonego przez powoda roszczenia, które jak słusznie zaznaczył Sąd pierwszej instancji znajduje swoje potwierdzenie w treści art. 720 kc i wynika dodatkowo z treści zawartej między stronami umowy. Jak wynika z § 12 umowy z dnia 12 listopada 2015 r. po upływie terminu wypowiedzenia umowy całość zadłużenia staje się wymagalna i przeterminowana a Bank ma prawo podjąć działania zmierzające do odzyskania należności.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że w toku postępowania w drugiej instancji Sąd Okręgowy dopuścił dowód z dokumentów zawartych w aktach III K 121/18. Sąd Okręgowy uwzględnił tym samym zastrzeżenia pozwanej odnoszące się do pominięcia okoliczności zaciągnięcia pożyczki i roli jaką w tych czynnościach odgrywała M. P.. Okoliczności te, choć nie mogą jak wskazano wyżej skutkować oddaleniem powództwa mają znaczenie dla treści wyroku jaki winien być wydany w przedmiotowej sprawie.

W ocenie Sądu drugiej instancji w sprawie zaistniały podstawy do zastosowania przepisu art. 320 kpc.

Przepis art. 320 kpc stanowi przejaw tzw. prawa sędziowskiego. Określa on szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji. Ingerencja sądu na podstawie tego przepisu obejmuje możliwość rozłożenia świadczenia na raty, przy czym sąd ustala liczbę, wysokość i terminy poszczególnych rat stosownie do okoliczności sprawy. Przepis ten ma charakter materialnoprawny, ponieważ modyfikuje treść łączącego strony stosunku cywilnoprawnego, w odniesieniu do sposobu i terminu spełnienia świadczenia przez pozwanego i w tym zakresie jest konstytutywny. Nie ma przy tym podstaw do przyjęcia, że powinnością sądu jest objęcie rozłożeniem na raty także sumy odsetek (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z 22 marca 2018 r., sygn. akt V CSK 503/17, Legalis).

Jak wynika z utartej linii orzeczniczej odwołującej się do zasad stosowania powołanego przepisu przesłankami rozłożenia zasądzonego roszczenia na raty są „ szczególnie uzasadnione wypadki ”, czyli takich, które bardzo, ponadprzeciętnie lub w sposób nadzwyczajny uzasadniają albo nawet nakazują zmodyfikowanie skutków wymagalności dochodzonego roszczenia. Okoliczności pozwalające na zakwalifikowanie określonego wypadku jako szczególnie uzasadnionego mogą wynikać głównie ze stanu majątkowego stron, ich sytuacji rodzinnej lub zdrowotnej oraz z doraźnych – stwierdzonych przez sąd – trudności ze spełnieniem świadczenia w terminie wynikającym z treści roszczenia. Chodzi zwłaszcza o wypadki, w których spełnienie zasądzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania albo bardzo utrudnione lub narażałoby jego bądź jego bliskich na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być subiektywne, wynikające z indywidualnych cech i zachowań stron, a także obiektywne, spowodowane np. zjawiskami przyrodniczymi, sytuacją gospodarczą lub innymi czynnikami samoistnymi, niezależnymi od stron. Należy jednak wykluczyć trudności spowodowane przez dłużnika i przez niego „zawinione”, szczególnie w celu odwołania się do przepisów. Szczególnie uzasadniony wypadek może wynikać także z potrzeby usprawnienia i urealnienia wykonalności orzeczenia oraz uniknięcia egzekucji oraz jej dolegliwości i kosztów, a przez to zwiększenia szansy wierzyciela na uzyskanie zaspokojenia. (tak: Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z 26 kwietnia 2019 r. sygn. akt I ACa 535/18). Jednocześnie rozważając zastosowanie art. 320 kpc sąd

musi brać pod uwagę interesy obu stron, a także skutki, jakie orzeczenie spowoduje w ich sferze prawnej i życiowej. Z możliwości rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty Sąd korzysta wówczas, gdy z okoliczności sprawy wynika, że rozłożenie świadczenia na raty umożliwi zobowiązanemu wywiązanie się ze zobowiązania w możliwym do przyjęcia przez wierzyciela terminie. Uwzględnienie wniosku dłużnika jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 marca 2019 r. sygn. akt V ACa 199/18).

Pozwana K. S., jak wynika z jej wyjaśnień, nie posiada żadnych stałych dochodów ani majątku. Aktualnie studiuje na studiach zaocznych, za które płaci, jest na utrzymaniu swojego partnera. Przypomnieć należy również, że zobowiązanie wobec Banku (...) S.A. nie jest jedynym jakie pozwana zaciągnęła dla M. P.. Powyższe oznaczają, że aktualnie szanse na zaspokojenie zasądzzonego roszczenia w drodze egzekucji są co najmniej iluzoryczne. Możliwość zwrotu pożyczki pojawi się więc dopiero po podjęciu przez nią pracy, lub po ewentualnym uzyskaniu od M. P. zwrotu przekazanych jej środków, co najwcześniej może nastąpić w następstwie wyroku wydanego w powołanej wyżej sprawie karnej. Jednocześnie w przedmiotowej sprawie za zastosowaniem powołanego przepisu przemawiając nie tylko okoliczności związane z sytuacją majątkową pozwanej. Podnieść należy, że pozwana nie uzyskała żadnych korzyści z zaciągniętego zobowiązania. Sytuacja prawna w jakiej się znalazła nie stanowiła konsekwencji nagannego i umyślnego działania. Zawierając umowę pożyczki została co najmniej wprowadzona w błąd przez M. P..

Powyższe okoliczności uzasadniały rozłożenie zasądzzonego świadczenia na trzy raty i ustalenie terminu jego spłaty w okresie do końca 2021 r.

Rozkładając z mocy art. 320 kpc zasądzone świadczenie pieniężne na raty, sąd nie może – na podstawie tego przepisu – odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzonego świadczenie. Rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchw. SN(7) – zasada prawna z 22.9.1970 r., III PZP 11/70, OSNCP 1971, Nr 4, poz. 61; tak też uchw. SN z 15.12.2006 r., III CZP 126/06, OSNC 2007, Nr 10, poz. 147; tak samo SN w post. z 6.6.2014 r., IV CSK 249/14, Legalis).

Powyższa zasada znalazła swoje zastosowanie w treści pkt 1 wyroku Sądu Okręgowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 386 § 1 kpc oraz art. 385 kpc orzekł o zmianie zaskarżonego wyroku i rozłożeniu zasądzzonego przez Sąd pierwszej instancji świadczenia na raty a w pozostałym zakresie oddalił wniesioną skargę apelacyjną.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 kpc. Argumenty przemawiające za zastosowaniem powołanego przepisu wynikają tak z opisanej wyżej trudnej sytuacji majątkowej pozwanej, jak również z szczególnego charakteru sprawy przejawiającego się w tym, że odpowiedzialność pozwanej jest w istocie następstwem jej łatwowierności wynikającej zapewne z jej młodego wieku i braku doświadczenia życiowego.

P. Hochman J. Gołębiowski D. Mizera